Warszawa, dnia 3. 07. 2018r.

MINISTER ŚRODOWISKA

BKA-I.0943.8.2017

Pan
Andrzej Grygoruk
Dyrektor
Biebrzańskiego Parku Narodowego

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Działając na podstawie upoważnienia Ministra Środowiska nr 12/2017 z dnia 3 listopada 2017 r. zespół kontrolujący z Ministerstwa Środowiska (MŚ), przeprowadził w dniach 13 – 24 listopada 2017r. kontrolę doraźną w Biebrzańskim Parku Narodowym (dalej BbPN, Park) w zakresie w*ybranych obszarów funkcjonowania Jednostki w latach 2016-2017oraz działania wcześniejsze i późniejsze dotyczące badanych obszarów.*

Zespół kontrolujący przeprowadził kontrolę w następującym składzie:
- Jerzy Chabros – Radca Ministra w Biurze Kontroli i Audytu;
- Stanisław Kucharski – Główny Specjalista w Biurze Kontroli i Audytu.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroliw administracji rządowej*[1]. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli BbPN.

W okresie objętym kontrolą stanowisko dyrektora, p.o. dyrektora pełnili :
- Andrzej Grygoruk od 5 października 2016 r. do zakończenia czynności kontrolnych w dniu 24 listopada 2017 r.
- Małgorzata Górska - p.o. dyrektora od 5 kwietnia 2016 do 4 października 2016 r.,
- Roman Skąpski od 24 września 2012 r. do 5 kwietnia 2016 r.

Ustalenia kontroli:

I. Organizacja wewnętrzna i wybrane aspekty zatrudnienia.

W okresie objętym kontroląPark działał na podstawie statutu Biebrzańskiego Parku Narodowego wprowadzonego rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 lutego 2013 r. *w sprawie nadania statutu Biebrzańskiemu Parkowi Narodowemu z siedzibą w Osowcu Twierdzy*[2] *zmienionego rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 marca 2014 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie nadania statutu Biebrzańskiemu Parkowi Narodowemu z siedzibą w Osowcu – Twierdzy*[3].

---

[1] Dz. U. nr 185, poz. 1092
[2] Dz. U. z 2014 r. poz. 1164
[3]Dz.U. z 2014 r. poz. 347

Począwszy od 25 stycznia 2016 rokustruktura organizacyjna Parku była niezgodna z ww. rozporządzeniami określającymi Statut BbPN, w związku z wprowadzeniem zmiany regulaminu organizacyjnego[4],przewidującej powołanie Administratora Bezpieczeństwa informacji, Sekcje ochrony Informacji niejawnych i służbę BHP, co nie zostało przewidziane w Statucie Parku jaki w Ponadzakładowym Układzie Zbiorowym Pracy dla pracowników parków narodowych z 13 lutego 2013 r. (dalej: PUZP).

[Dowód: akta kontroli str. I/1-27]

Dyrektor Parku wyjaśnił[5], że tylko do realizacji zadań służby BHP zatrudniono nowego pracownika. Pozostałe zadania przydzielono wcześniej zatrudnionym pracownikom Parku. Konieczność utworzenia ww. komórek organizacyjnych bądź stanowisk pracy wynikała według Dyrektora z przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy*[6] (służby bhp), ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o ochronie danych osobowych*[7] (administrator bezpieczeństwa informacji) oraz ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. *o ochronie informacji niejawnych*[8](sekcja ochrony informacji niejawnych).

[Dowód: akta kontroli str. I/1-2; I/28-50]

Dopiero 22 marca 2017 r. tj. po upływie 15 miesięcy od zmiany regulaminu Dyrektor Parku przekazał do Ministerstwa Środowiska projekt nowego *Statutu*[9], uwzględniający uprzednio wprowadzone w regulaminie organizacyjnym zmiany, celem usankcjonowania go w drodze rozporządzenia zgodnie z art. 8f ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*[10]. Projekt dokumentu został uzgodniony z organizacjami związkowymi działającymi przy BbPN.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w siedzibie BbPN, rozporządzenie Ministra Środowiska zmieniające rozporządzenie w sprawie nadania statutu BbPN, nie zostało ustanowione.

Dyrektor Parku wyjaśnił, że nie konsultował dotychczas z organizacjami związkowymi projektu nowego *Regulaminu organizacyjnego,* ponieważ jest on w trakcie opracowywania.

[Dowód: akta kontroli str. I/51-57;I/58-74]

II. Zatrudnienie i koszty wynagrodzeń osobowych w BbPN – wybrane aspekty realizacji.

1. Zasady formalnoprawne obowiązujące w BbPN w zakresie wynagrodzeń.

Według stanu na dzień 20 listopada 2017 r. w BbPN zatrudnionych było ogółem 106 osób w ramach 103,74 etatów (w tym na stanowiskach, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 28 kwietnia 2005 r. w sprawie stanowisk oraz wymagań kwalifikacyjnych, jakie powinni spełniać pracownicy zatrudnieni na poszczególnych stanowiskach w Służbach Parków Narodowych[11] oraz na stanowiskach pomocniczych i obsługi).W stosunku do roku 2016 zatrudnienie wzrosło o 1 osobę.

[Dowód: akta kontroli str. I/58-81]

---

[4] Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem Dyrektora nr 23/2014 z 31 grudnia 2014 r. *w sprawie regulaminu organizacyjnego BbPN,* zmieniany aneksem nr 1 (wejście w życie 10 października 2015 r.) oraz aneksem nr 2 (wejście w życie 25 stycznia 2016 r.).
[5] Wyjaśnienia Dyrektora Parku. znak:NZ-081-3/8613/2017 z dnia 21 listopada 2017 r.
[6] Dz. U. z 1974 r. nr 24 poz.141.
[7] Dz. U. z 2016 r., poz.922.
[8] Dz. U. z 2016 r. poz.1167.
[9] Pismo znak: DN-0700-14-2321/2017 z 22 marca 2017 r.
[10] Dz. U. z 2016 r. poz. 2134
[11] Dz. U. nr 89 poz. 753

Zgodnie z § 27 PUZP *Zasady podziału środków finansowych na wynagrodzenia dla pracowników są ustalane i zmieniane w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową.*

Dyrektor BbPN wyjaśnił[12], że w Parku nie było i nie ma pisemnie opracowanych zasad podziału środków na wynagrodzenia. Plan podziału limitu wynagrodzeń zatwierdzany przez Dyrektora przedstawiany jest na spotkaniach z organizacjami związkowymi i załogą. Wszelkie niejasności wyjaśniane są na bieżąco. W roku 2017 organizacje związkowe zwróciły się pisemnie o uzgodnienie planu wynagrodzeń, wnosząc o przedstawienie sprawozdania z wykonania planu wynagrodzeń za 2016 r. oraz I półrocze 2017 r. Wymienione zestawienia zostały organizacjom związkowym przedstawione.

Z wyżej wymienionego przepisu PUZP nie wynika, że uzgadnianie z organizacjami związkowymi zasad podziału środków finansowych na wynagrodzenia dla pracowników, powinno być uregulowane w formie pisemnej. Sposób postępowania Dyrektora BbPN w tej sprawie można uznać za spełniający wymóg takiego uzgodnienia. Jednakże dla pełnej przejrzystości samego procesu, korzystne byłoby opracowanie zasad uzgadniania w formie pisemnej, we współpracy z organizacjami związkowymi.

[Dowód: akta kontroli str. II/1-10]

Kontrola wybranych akt osobowych pracowników (w tym pełniących funkcje kierowników) wykazała, że stanowiska pracy i kategorie zaszeregowania przydzielone pracownikom są zgodne z ww. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 28 kwietnia 2005 r. w sprawie stanowisk oraz wymagań kwalifikacyjnych, jakie powinni spełniać pracownicy zatrudnieni na poszczególnych stanowiskach w Służbach Parków Narodowych jak i z załącznikiem nr 2 do PUZP *Tabela stanowisk, zaszeregowań i wymagań kwalifikacyjnych pracowników*. Pracownicy posiadają aktualne zakresy czynności.

Komórki organizacyjne, którymi kierują te osoby, zostały określone w § 2 aktualnie obowiązującego Statutu Parku. Zgodnie z § 4 Statutu: *Dyrektor Parku kieruje działalnością Parku przy pomocy zastępcy lub zastępców dyrektora Parku, głównego księgowego oraz kierujących komórkami organizacyjnymi, o których mowa w § 2.*

[Dowód: akta kontroli str. I/76]

W przypadku trzech pracowników w sposób niezgodny z obowiązującymi tabelami z PUZP określono zaszeregowanie w stosunku do zajmowanego stanowiska.

Dyrektor BbPN wyjaśnił, że w dwóch przypadkach pracownicy pełnią funkcję kierownika projektów LIFE i dlatego zastosowano wyższe grupy zaszeregowania, w trzecim przypadku doszło do omyłkowego zawyżenia zaszeregowania. W tym przypadku nastąpi rozwiązanie umowy za porozumieniem stron od 31 grudnia 2017 r.

Ministerstwo Środowiska nie podziela stanowiska Dyrektora BbPN w zakresie złożonych wyjaśnień dotyczących dwóch pracowników pełniących funkcje kierowników projektów LIFE. W takiej sytuacji wraz z podniesieniem stopnia zaszeregowania powinny zostać również zmienione stanowiska pracy zajmowane przez tych pracowników.

[Dowód: akta kontroli str. I/83-85]

[12] Wyjaśnienia Dyrektora BbPN znak: DN-081-4-6799/17 z dnia 28 listopada 2017 r.

W BbPN występują przypadki dużych różnic w wysokości wynagrodzenia zasadniczego na tych samych stanowiskach pracy. Dotyczy to głównie pracowników zatrudnionych na stanowiskach starszych strażników. Dyrektor BbPN wyjaśnił, że do sytuacji tej doprowadził były Dyrektor Parku likwidując stanowiska konserwatorów obwodów ochronnych – leśniczych i powierzając tym osobom stanowisko starszego strażnika, ale pozostawiając dotychczasowe płace. Próba zmiany tej sytuacji w nowych zasadach wynagradzania, które zamierzał wprowadzić nie spotkała się z akceptacją organizacji związkowych.

[Dowód: akta kontroli str. I/58-74; I/76; I/82-85]

Zgodnie z §30 ust. 2 PUZP *Wysokość funduszu premiowego oraz zasady przyznawania i wypłacania premii określa regulamin premiowania.*

W BbPN został opracowany *Regulamin premiowania pracowników Biebrzańskiego Parku Narodowego*, wprowadzony do stosowania zarządzeniem nr 4/2008 Dyrektora BbPN z dnia 30 kwietnia 2008 r. Treść dokumentu uzgodniono z działającymi przy Parku organizacjami związkowymi.

Obowiązujący *Regulamin premiowania pracowników Biebrzańskiego Parku Narodowego* został opracowany i wprowadzony do stosowania w oparciu o nieaktualne i nieobowiązujące przepisy, w stosunku do obecnego stanu prawnego Jednostki (PUZP Z 19 lutego 2001 r. – nieaktualny, rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 lipca 1996 r. *w sprawie zasad wynagradzania za pracę i przyznawanie innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników w niektórych jednostkach sfery budżetowej*[13]–nie obowiązuje w przywołanym zakresie).

[Dowód: akta kontroli str. II/11-16]

2. Wynagrodzenia osobowe.

W latach 2016 – 2017 nastąpił wzrost wynagrodzeń osobowych w BbPN odpowiednio:

2015 w zł	2016 w zł	Wzrost %	2017 w zł	Wzrost %
4 816 636,-	5 336 880,-	10,8	5 870 000,-	10,0

Wzrost limitu wynagrodzeń w 2016 r.[14]uzasadniano:
- koniecznością regulacji wynagrodzeń w związku z brakiem podwyżek płac od 2008 r.,
- wzrostem kosztów wynagrodzeń w związku z koniecznością wypłaty nagród jubileuszowych, odprawy emerytalno rentowej, dodatków stażowych,
- koniecznością kontynuacji zadań realizowanych w ramach zakończonych projektów w celu zapewnienia efektywności i trwałości tych projektów.

W 2017 r. wzrost limitu wynagrodzeń, argumentowano natomiast[9] koniecznością zatrudnienia pracowników:
- którzy są zatrudnieni w ramach realizowanych projektów z udziałem środków UE dla zachowania zapisów w zawartych umowach,
- w Straży Parku i w służbach terenowych ze względu na duży obszar Parku i nasilające się od lat kradzieże drewna i siana,

[13] Dz. U. nr 97 poz. 453 z póź. zm.
[14] Wyjaśnienia i materiały z Departamentu Ekonomicznego znak: BKA-I.0943.8.2017.EW z dnia 13 października 2017 r.

Zgodnie z ustaleniami kontroli, stan zatrudnienia w 2017 r. zwiększył się w porównaniu z 2016 r. o jedną osobę. Projekty realizowane przez Park w 2017 r. były kontynuacją projektów z lat ubiegłych, poza jednym nowym (Interreg Dziedzictwo przyrodnicze motorem rozwoju turystyki ornitologicznej w regionie Dzukija i Dolinie Biebrzy).

Dowód: akta kontroli [str. II/17-32]

Według stanu na dzień 14 listopada 2017 r. koszty wynagrodzeń osobowych wyniosły ogółem 4 334 339,50 zł, co stanowiło około 73,8% planowanych wydatków w tym zakresie.

Z przyjętego i zatwierdzonego planu finansowego w funduszu wynagrodzeń osobowych, pozostawało do dyspozycji 1 535 660,- zł. Przeciętnie za 1 miesiąc koszty z tego tytułu (bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego) wynoszą około 396 800,- zł (pozostające do realizacji do końca roku wydatki wyniosą około 800 000,- zł - dwa miesiące).

W związku z powyższym na dzień zakończenia kontroli pozostało do dyspozycji zgodnie z planem finansowym około 736 000,- zł, co stanowi około 12,5% planowanych na rok 2017 wynagrodzeń osobowych. Ta kwota jest większa od zaplanowanego wzrostu wynagrodzeń w planie finansowym BbPN (533 000,- zł). Powyższe świadczy, że cele wskazane jako uzasadnienie wzrostu kosztów wynagrodzeń osobowych na 2017 r. nie zostały zrealizowane. Środki te zostały przeznaczone na podwyżki płac pracowników oraz na premie i nagrody. W dniu 22 listopada 2017 r. doszło do zawarcia porozumienia w sprawie podziału środków z limitu wynagrodzeń. Z przyjętego sposobu podziału wynika, że część środków została przeznaczona na podwyżki wynagrodzeń zasadniczych, a część na premie.

Dowód: akta kontroli [str. I/77-81; II/19-44]

III. Wykorzystywanie nieruchomości gruntowych BbPN, oraz problem bezumownego korzystania z nieruchomości gruntowych.

BbPN od wielu lat prowadzi w ramach zadań ochronnych użytkowanie gruntów rolnych w oparciu o umowy dzierżawy.

Wielkość użytkowania tych nieruchomości przedstawiono w zestawieniu poniżej, według stanu na 24 listopada 2017 r. BbPN.

Forma udostępnienia/tryb wyboru	Ilość	Powierzchnia w ha
Umowa/ konkurs ofert	9	2 481,25
Umowy/przetarg	72	6 092,25
Aneksy do umów z byłymi właścicielami/zobowiązanie przejęte w chwili zakupu gruntu przez BbPN	161	287,34
Porozumienie*	29	287,95
Razem	**271**	**9 148,79**

*w tym 12 Porozumień zawartych na użytkowanie inne niż rolnicze, o pow. ogółem 0,7032 ha.

Dowód: akta kontroli [str. III/1-15; II/19-32]

W końcu 2016 r., Park powziął wiadomość, że grunty w jego władaniu, które nie są objęte umowami dzierżaw, nie były oddane w użytkowanie na podstawie innych form przekazania oraz nie były wystawiane do przetargów lub konkursów, natomiast są zgłoszone do ARiMR o dopłaty rolno środowiskowe.

W wyniku działań podjętych z inicjatywy BbPN przez Ministerstwo Środowiska ustalono, że dotyczy to 800 działek ewidencyjnych należących do BbPN, których powierzchnia ogółem (obejmująca wszystkie kategorie użytkowania gruntu) wynosi 2806,58 ha.

Park posiada wiedzę o powyżej opisanym stanie od początku 2017 r., w tym o zgłoszonych przez nieznanych użytkowników programach rolno – środowiskowych realizowanych na tych działkach.

Park posiada ograniczoną wiedzę o użytkownikach, którzy nielegalnie, bez tytułu prawnego użytkują lub pozorują użytkowanie tych nieruchomości, w celu otrzymywania dopłat rolno – środowiskowych. Wiedza ta dotyczy 20 podmiotów, które wystąpiły w latach ubiegłych do 2017 r. włącznie, o dopłaty na ogółem 586,5973 ha.

Dowód: akta kontroli [str. III/16; II/19-32]

Z udzielonych wyjaśnień[15] wynika, że Dyrektor podejmował działania mające na celu ustalenie podmiotów, które bezumownie korzystały z nieruchomości gruntowych BbPN. Działania te polegały na występowaniu do ARiMR o ujawnienie tych podmiotów.

Następnym działaniem podjętym przez Park było zawiadomienie organów ścigania o bezprawnym użytkowaniu nieruchomości gruntowych BbPN. Wyżej opisane działania nie doprowadziły do ujawnienia tych podmiotów, ponieważ ww. organy stwierdziły, że w tym przypadku nie doszło do przekroczenia obowiązujących przepisów prawa.

Na decyzje ARiMR o odmowie udostępnienia informacji publicznej w zakresie podmiotów użytkujących bezumownie nieruchomości gruntowe BbPN zostało złożona w lipcu br. skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku. Do czasu kontroli w siedzibie BbPN, sprawa nie została rozstrzygnięta.

W świetle przedstawionych wyjaśnień, działania Parku w opisanym powyżej zakresie należy ocenić pozytywnie. Próby podejmowane w celu ujawnienia podmiotów bezumownie korzystających z nieruchomości gruntowych Parku, wymagają zmian systemowych w zakresie prawa i leżą poza możliwościami BbPN. Park wskazał ten problem w piśmie do Ministerstwa Środowiska[10].

Dowód: akta kontroli [str. III/17-105; II/19-32]

W przypadku bezumownie wykorzystywanych nieruchomości gruntowych, co do których Park posiada wiedzę o ich użytkownikach, podjęte zostały następujące działania:

- Podpisano 17 Porozumień, w których określono czas i powierzchnię użytkowania od czasu przejęcia nieruchomości gruntowej przez BbPN do 2017 r. włącznie oraz określono opłatę z tego tytułu. Stawka opłaty została ustalona przez Dyrektora na 1 000,- zł/ha/rok. Łączna kwota z tego tytułu wynosi 465 191,- zł

- W przypadku 3 podmiotów, które użytkują bezumownie nieruchomości gruntowe Parku o łącznej powierzchni 299,3471 ha, nie doszło do podpisania porozumień.

[15] Wyjaśnienia Dyrektora BbPN znak: NO-0700-1-7643/2017 z 13 października 2017 r.; DN-081-1-8514/17 z 20 listopada 2017

Z wyjaśnień[16] Dyrektora Parku wynika, że sprawy te zostały przekazane do prowadzenia przez kancelarię radcy prawnego, która przygotowuje wezwanie do zapłaty. W przypadku braku porozumienia, sprawy zostaną skierowane na drogę sądową.

Według powyższych ustaleń, sprawy dotyczące trzech niepodpisanych porozumień są załatwiane opieszale w kontekście faktu, że problem jest znany od początku bieżącego roku.

Dowód: akta kontroli [str. III/108-120; II/19-32]

Z ustaleń kontroli wynika, że w przypadku dwóch umów dotyczących zobowiązań przejętych w chwili zakupu nieruchomości gruntowych przez BbPN, prowadzone jest postępowanie w sprawie aneksowania umowy i negocjacji ceny.

Z wyjaśnień[11] Dyrektora Parku wynika, że w przypadku tych umów *„czynione są starania by sprawę uregulować do końca 2017 roku"*.

Z ustaleń kontroli wynika, że w przypadku zakupu nieruchomości gruntowej przez BbPN, w stosunku do której była wcześniej podpisana umowa dzierżawy (z poprzednim właścicielem), postanowiono honorować te umowy z ewentualną korektą czynszu dzierżawnego.

Park powinien doprowadzić do jak najszybszego podpisywania aneksów lub wypowiedzenia umów z dzierżawcami, którzy nie chcą zaakceptować warunków określonych przez BbPN.

Dowód: akta kontroli [str. III/1-15; III/108-120; II/19-32]

IV. Plan dochodów z dzierżaw i jego realizacja w 2017 r.

Zgodnie z planem finansowym BbPN na 2017 r.[17], zaplanowano przychody, o których mowa w art. 8h ust. 1 pkt. 4 – 14 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, w kwocie 4 743 000,- zł. Zgodnie z uzasadnieniem - formularz PF – OSPR - do projektu budżetu Państwa na 2017 r. wpływy z tytułu dzierżaw, najmu lub użytkowania nieruchomości określono w kwocie 3 950 000,- zł.
Przychody z powyższych tytułów stanowią główne źródła przychodów Parku.

W zestawieniu poniżej przedstawiono planowane wpływy z dzierżaw nieruchomości gruntowych w 2017 r.

Forma udostępnienia/ tryb wyboru	Liczba przypadków	Powierzchnia w ha	Czynszu w zł w 2017 r. ogółem	Średni czynsz za 1 ha w zł
Umowa/konkurs ofert	9	2 481,25	708 418,-	285,-
Umowa/przetarg	72	6 092,25	1 940 219,-	318,-
Aneks/zobowiązanie przejęte w chwili zakupu	161	287,34	78 029,-	271,-
Porozumienie	29	287,95	465 191,-	1000,-
Razem	**271**	**9 148,79**	**3 191 857,-**	-

Dowód: akta kontroli [str. IV/1-2; III/1-15; II/19-32]

Zgodnie z danymi na 14 listopada 2017 r., zaległości w opłatach za dzierżawę nieruchomości gruntowych wynosiły ogółem 2 257 344,03 zł.

[16] Wyjaśnienia Dyrektora BbPN znak: DN-081-5-8868/17 z 29 listopada 2017 r.
[17] Ustawa budżetowa na rok 2017 z 16 grudnia 2017 r. Dz. U. z 2017 r. poz. 108

Park podejmował następujące działania w celu wyegzekwowania należności z tego tytułu:
- W przypadku wszystkich nieopłaconych w terminie faktur, Park naliczał odsetki ustawowe, które powiększają należność główną.
- Sprawy skierowane do egzekucji komorniczej – ogółem na 430 711,43 zł.
- Nakazy zapłaty na podstawie wyroku sądu – ogółem na 983 162,89 zł.
- Sprawy skierowane do sądu - ogółem na 48 575,89 zł.
- Wezwania do zapłaty z jednoczesnym przekazaniem sprawy do radcy prawnego w BbPN w celu skierowania sprawy do sądu - ogółem na 373 380,89 zł,
- Wezwania do zapłaty - ogółem na 302 291,88 zł,
- Podpisane ugody polegające na przedłużeniu terminu zapłaty do końca listopada i grudnia 2017 r. - ogółem na 76 474,32 zł.

Niezależnie należy zauważyć, że w BbPN nie wprowadzono procedur regulujących postępowanie wobec dłużników.

Dowód: akta kontroli [str. IV/2-3;II/19-32]

W jednym przypadku (dotyczy firmy Sinner), nie wskazano działań związanych z notą obciążeniową 13/101/15 z tytułu kary na 33,- tys. zł.

Z wyjaśnień[11] Dyrektora Parku wynika, że podejmowane działania w latach 2015 i 2016 w stosunku do tej kwoty nie przyniosły żadnego efektu. Obecnie kwota ta jest przedmiotem ugody z firmą Sinner.

W świetle powyższych ustaleń, należy uznać, że Park podjął szereg rutynowych działań w celu wyegzekwowania zaległych na 2017 r. należności z tytułu czynszu dzierżawnego.

Dowód: akta kontroli [str. III/108-120; II/19-32]

W trakcie kontroli zbadano:
- część umów dzierżawy nieruchomości gruntowych BbPN w zakresie finansowym, w tym dochodzenia zaległości z tytułu opłat czynszu dzierżawnego oraz odsetek za nieterminową opłatę czynszu w okresie 2015 – 2017 r.na kwotę 1 016 152,60 zł.
- część zobowiązań przejętych w chwili zakupu nieruchomości gruntowych przez BbPN (aneksy do umów z byłymi właścicielami) na kwotę2 450,- zł
- 17 porozumień w sprawie bezumownego korzystania z nieruchomości gruntowych BbPN na kwotę 465 191,- zł.

Kontrola nie wykazała uchybień ani nieprawidłowości.

Dowód: akta kontroli [str. IV/10-37; II/19-32]

W trakcie kontroli zbadano dokumentację z wyboru oferty w przetargu ogłoszonym w 2016 r. zakończonej podpisaniem umowy nr 59/2017 dzierżawy nieruchomości gruntowych w dniu 18 września 2017 r. W tym przypadku stwierdzono, że od czasu ogłoszenia przetargu do czasu podpisania umowy upłynął 1 rok i około 5 miesięcy.

Z wyjaśnień[18] Dyrektora Parku wynika, że tak późne podpisanie umowy wynikało z dwóch przyczyn. Pierwsza przyczyna to zaległości płatnicze Firmy, które ostatecznie zostały uregulowane 4 września 2017 r. Druga przyczyna to udzielenie odpowiedzi przez Ministerstwo Środowiska na zapytanie Parku w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. *o zasadach zarządzania mieniem państwowym* (Dz. U.2016 poz.2259) w kontekście tego, czy Park może

[18] Pismo z 8 grudnia 2017 r. zn. DN-081-7-9275/17

podpisać umowę dzierżawy na podstawie decyzji Ministra Środowiska z dnia 21 marca 2016 r. Pisma BbPN z 9 marca 2017 r. zn. NA-220-4/1929/2017 oraz powtórne z 28 kwietnia 2017 r. zn. NA-220-7/3246/2017. Odpowiedź w tej sprawie Park otrzymał 8 sierpnia 2017 r.

Z ustaleń kontroli wynika, że w żadnym dokumencie na etapie ogłaszania przetargu oraz jego rozpatrywania, nie wskazano, że warunkiem dopuszczenia do rozpatrzenia złożonej oferty jest niezaleganie z płatnościami wobec Parku. Brak takiego warunku powoduje, że w przetargu mogą brać udział podmioty bez żadnych ograniczeń, również niegwarantujące przestrzegania istotnych warunków umów jakim są wpłaty należnych z tytułu umów poprzednich czynszów dzierżawnych. Takie podejście powoduje nienależyte zabezpieczenie interesów skarbu państwa oraz późniejsze perturbacje związane z opóźnieniem podpisania umowy.

Ponadto w dokumentach na etapie ogłoszenia przetargu nie określono terminu związania ofertą.

Dowód: akta kontroli [str. IV/38-60; II/19-32]

V. Postępowania dyscyplinarne wszczęte przez Dyrektora BbPN wobec niektórych pracowników, związane z naruszeniem obowiązków pracowniczych.

Kontrolą objęto postępowania dyscyplinarne wobec pracowników BbPN uczestniczących w procedurze pisemnego przetargu publicznego ogłoszonego przez Park na sprzedaż uszkodzonego samochodu osobowego marki LEXUS RX 330.

Analiza przedstawionej dokumentacji w tej sprawie wykazała, że działania podjęte przez Dyrektora Parku były zgodne z obowiązującymi przepisami. Działanie te opierały się o opinię prawną zleconą kancelarii prawnej, która współpracuje z BbPN. Zdarzenia związane z nieprawidłowościami w procedurze przetargowej zostały właściwie udokumentowane. Odpowiednie dokumenty zgromadzono w aktach osobowych odpowiedzialnych pracowników. Żaden z ukaranych pracowników nie wniósł odwołania do Sądu Pracy.

[Dowód: akta kontroli str. V/1]

Mając na uwadze powyższe ustalenia wnoszę o:

1. Rozważenie pisemnego opracowania trybu uzgadniania z zakładową organizacją związkową dotycząca zasad podziału środków na wynagrodzenia.
2. Doprowadzenie do zgodności w zakresie pełnionych funkcji i kategorii zaszeregowania pracowników zatrudnionych w Parku.
3. Zaktualizowanie i dostosowanie zapisów *Regulaminu premiowania pracowników Biebrzańskiego Parku Narodowego* w zakresie aktualnego obecnie porządku prawnego.
4. Podejmowanie szybszych i bardziej zdecydowanych działania w przypadkach: braku porozumienia przy bezumownym wykorzystywaniu gruntów Parku (w ujawnionych przypadkach) oraz braku aneksów do zobowiązań przyjętych w chwili zakupu nieruchomości.
5. Rozważenie, w przypadku przetargów organizowanych w oparciu o ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* dotyczących nieruchomości, wskazywania w warunkach przetargu - czasu związania ofertą oraz warunku o niezaleganiu z płatnościami wobec BbPN.
6. Wzmocnienie nadzoru właścicielskiego nad gruntami, w tym co do bezumownie zgłoszonych do ARiMR w celu uzyskania dopłat.
7. Rozważenie opracowania i wdrożenia w Parku procedur w zakresie windykacji należności, w szczególności dotyczących dzierżaw gruntu.

Przedstawiając powyższe sprawozdanie z kontroli, proszę Pana Dyrektora o złożenie pisemnej informacji w sprawie sposobu wykorzystania wyników kontroli oraz o podjętych działaniach zmierzających do realizacji zaleceń pokontrolnych – **w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego sprawozdania.**

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej,* kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko, nie wstrzymuje to jednak realizacji ustaleń kontroli.

Stanowisko wnosi się za pośrednictwem Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego w Ministerstwie Środowiska (BKA). W przypadku rezygnacji z zajęcia stanowiska do treści sprawozdania, informację w tej sprawie należy przekazać bezpośrednio do BKA na adres poczty elektronicznej: biuro.kontroli.i.audytu.wewnetrznego@mos.gov.pl.

SEKRETARZ STANU

Małgorzata Golińska

Do wiadomości:

Pani *Agnieszka Dalbiak* – Dyrektor Departamentu Ochrony Przyrody